

EKSPERTA VIEDOKLIS

Jaunas atziņas strīdos ar VID

Jānis Taukačs,
Sorainen partneris, zvērināts
advokāts

Mums ir radušās dažas nese-
nas, samērā labvēlīgas atzi-
ņas, kuras esam guvuši, tie-
sā pārstāvēt klientus strīdos
ar Valsts ieņēmumu dienestu
(VID), par kurām vēlos plašāk
pastāstīt, jo tās varētu liecināt
par zināmu prakses maiņu no
VID puses.

Viens no piemēriem – klients
decembrī atguva ap 1,7 mil-
jonu eiro zaudējumus, ko tas
vēlējās pārnest no viena Lat-
vijas uzņēmuma uz citu, ie-
guldot Somijas uzņēmuma
Latvijas filiāles biznesu jau-
nas SIA kapitālā. Interesan-

ti, ka VID sākotnēji piekrita
PVN pārmaksas pārņemšanai,
bet nepiekrita zaudējumu pār-
ņemšanai. Klientam labvēlī-
gais gala spriedums arī attie-
cībā uz zaudējumu pārņemšanu
tagad ir stājies spēkā. Jāat-
zīmē arī, ka pēc ilgiem lai-
kiem redzu – VID šajā lietā
neiesniedza kasācijas sūdzī-
bu. Agrāk visās lietās VID
automātiski tiesājās līdz ga-
lam. Cerams, tas nozīmē,
ka VID sāks rūpīgāk izvēr-
tēt, vai vienmēr atmaksājas
strīdēties, kā to dara jebkurš
rūpīgs saimnieks. Rūgtuma
piegārša vien par to, ka pēc
uzvarētas 1. tiesu instances,
kad tikāmies ar VID ģenerāl-
direktori Ināru Pētersoni, vi-
ņa tomēr nolēma neizlikt un
turpināt tiesvedību. No piered-
zes gan šķiet, ka I.Pētersone
ir ļoti atsaucīga un iespēju
robežās cenšas iedziļināties
tikšanās laikā pārrunātajos
jautājumos, tādēļ šādas tikšā-
nās tomēr bieži ir vērtīgas, it
sevišķi pirms tam, kad jebku-
rā VID līmenī jāpieņem kāds
būtisks lēmums. Tad vismaz
tiek palielinātas izredzes, ka
kāds attiecīgajā jautājumā ie-
dziļināsies.

” Pēc ilgiem laikiem redzu,
ka VID kādā lietā neiesniedza
kasācijas sūdzību. Agrāk
visās lietās VID automātiski tiesājās
līdz galam. Cerams, tas nozīmē, ka VID
sāks rūpīgāk izvērtēt, vai vienmēr
atmaksājas strīdēties, kā to dara
jebkurš rūpīgs saimnieks.

Kad kāda cita tiesas lieta pret
VID bija uzvarēta, mums nā-
cās tiesāties vēlreiz par no-
kavējuma naudu (ap 9% ga-
dā; NN) par tiesāšanās laikā
iesaldētiem nodokļiem (VID
auditā uzrēķinātās summas
apmērā). Tas, protams, bija
pretrunā ES un vēlāk – arī
Latvijas tiesu praksei, ka jā-
maksā šo NN par visu strī-
da laiku. Nu beidzot vienam
klientam nesen atmaksāta
šāda NN labprātīgi, tiklīdz
iesniedzām tiesā pieteikumu
par NN pēc uzvarētas PVN
izkrāpšanas lietas. Cerams,
tas nozīmē VID prakses mai-
ņu, ka par šo vairs tiesā ne-

vajadzēs strīdēties un VID
maksās NN uz iesnieguma
pamata.

Pie mums nesen vērsušies
klienti ar lūgumu sagatavot
vairākus pieteikumus Sat-
versmes tiesai (ST): gan par
solidaritātes nodokli, gan par
advokātu honorāru kopensē-
šanu uzvarētas tiesas pret
VID gadījumā. Arī citi vēl
var pieteikties, nākt kopā ar
šiem klientiem. Kādēļ to da-
rīt, ja ir jau citi, kas vērsi-
esies ST? Kaut vai tādēļ, ka
drošajiem pieder pasaule, ko
pierādīja mūsu klients pirms
vairāk nekā pieciem gadiem,

kam palīdzējām apstrīdēt ST
likuma *Par nodokļiem un no-
devām* normu, kur ST lēma,
ka pārkāpums ir konstatēts,
bet tikai attiecībā uz klientu,
kurš iesniedza pieteikumu
ST, bet ne pārējiem.

Visbeidzot, esam uzstādī-
juši tiesāšanās ilglaicīguma
rekordu. Klients pieprasī-
ja PVN pārmaksas atmaksu
2003. gadā, ko VID tam at-
teica. Visas trīs tiesu instan-
ces zaudējām, bet pēc tam ST
nosprida, ka mūsu klientam
tomēr ir taisnība. Lūdzām
VID izpildīt šo ST spriedu-
mu, bet VID atmaksāja tik
daļu no PVN pārmaksas,
mūsaprāt, nekorekti inter-
pretējot ST spriedumu. Par
neatmaksāto daļu un NN par
visu tiesāšanās laiku nācās
tiesāties atkal. Tikko decem-
brī Augstākā tiesa nosprida,
ka mūsu klientam taisnība un
pienākas gan neizmaksātā
PVN daļa, gan NN par visu
tiesāšanās periodu. Vēl gan
klients plāno pacīnīties arī
par NN par otro tiesāšanās
periodu, kurā neizmaksāja
NN, kā arī ST – par advoka-
tu honorāru.